

TALOUSARVIOALOITE 138/2004 vp

Määrärahan osoittaminen alueteatteritoiminnan tukemiseen ja vakinaistamiseen

Eduskunnalle

Alueteatteritoimintaa harjoittaa Suomessa viisi teatteria. Teattereiden toiminta-alue käsittää reilusti yli puolet Suomen pinta-alasta. Alueteatteriesityksiä järjestettiin vuonna 2003 yhteensä 428. Teatteriesitysten lisäksi alueteatterit järjestävät koulutusta harrastajille ja koululaisille.

Alueteattereiden toiminta-alue Pohjois- ja Itä-Suomessa on laaja ja harvaan asuttu, joten välimatkat ovat pitkiä. Åbo Svenska Teater kiertää saaristoalueella, jossa kulkuyhteydet ovat hankalia. Alueteattereiden tuomat elämykset pieniin kuntiin, erityisesti maaseudun lapsille ja nuorille, ovat usein ainoita ammattitaiteilijoiden vierailuja paikkakunnilla ja siten kulttuurin tasa-arvon kannalta tärkeitä. Alueteatterit saavat tällä hetkellä toimintansa rahoitukseen OPM:n harkinnanvaraista valtionavustusta, jonka suuruus vahvistetaan vuosittain vasta valtion budjetin vahvistamisen jälkeen. Vuodelle 2004 alueteatteritoiminnan tuki oli yhteensä 845 000 euroa, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen 12 %. Samaan aikaan kiertueiden kustannukset ovat kuitenkin kasvaneet. Esimerkiksi Kajaanin kaupunginteatterin kaikista esityksistä kolmasosa on alueteatteriesityksiä. Silti teatterin budjetista aluetuki kattaa vain vajaan kymmenesosan. Käytännössä teattereiden sijaintipaikkakunnat maksavat suu-

rimman osan alueteatteritoiminnan kustannuksista, ja tiukentuvassa taloustilanteessa käy herkästi niin, että paineet alueteatteritoiminnan leikkamiseen sijaintipaikkakunnilla kasvavat.

Alueteatteritoiminta edellyttää teattereilta pitkäjänteistä suunnittelu- ja kehitystyötä. Nykyinen harkinnanvaraisuuteen perustuva rahoitusmalli ei kuitenkaan anna pitkäjänteiselle suunnittelulle mahdollisuutta. Päätös tuen suuruudesta tulee liian myöhään, ja sen suuruus on epävarma. Siksi alueteatteritoiminta tulee turvata erillisellä lailla ja sen rahoitus siirtää harkinnanvaraisista avustuksista momentilta 29.90.52 momentille 29.90.31 Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin. Teemme asiasta lakialoitteen tänä syksynä. Nyt esitettävät miljoona euroa ehdotetaan lisättäväksi momentille 29.90.31, mutta momentilta 29.90.52 emme esitä poistettavaksi rahaa, vaan se tulee jakaa harkinnanvaraisina valtionapuina muille avustuksen saajille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 29.90.31 lisäyksenä 1 000 000 euroa alueteatteritoiminnan tukeen ja vakinaistamiseen.

TAA 138/2004 vp — Anne Huotari /vas ym.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Anne Huotari /vas
Minna Sirnö /vas
Mikko Immonen /vas
Erkki Virtanen /vas
Iivo Polvi /vas
Markus Mustajärvi /vas
Annika Lapintie /vas
Kari Uotila /vas
Outi Ojala /vas

Suvi-Anne Siimes /vas
Matti Korhonen /vas
Veijo Puhjo /vas
Matti Kangas /vas
Mikko Kuoppa /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Jaakko Laakso /vas
Matti Kauppila /vas